

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Parohiile cl. I. pe un an 500 Lei Parohiile cl. II. și particulari . . . 400 Lei Parohiile cl. III. și subclasă . . . 300 Lei</p>	<p>APARE DUMINECA</p> <hr/> <p>MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURALĂ.</p>	<p>Prețul inserțiunilor</p> <p>DUPĂ TARIFUL STABILIT DE CONSILIUL EPARHIAL.</p> <p><□></p>
--	--	--

Un cuvânt către preotese.

Problema care a preocupat lumea dela venirea lui Hristos Dumnezeu pe pământ și nu va înceta să o preocupe niciodată, a fost *binele general*, rezultat firesc al stării mulțumitoare individuale. Intre indivizi sunt mulți cari au ceea ce vieața le cere ca necesar și câteodată chiar de prisos. Sunt însă și mulți cari n'au, și atunci imperativul creștin cere „să-l ajuți pe aproapele tău și să-l iubești ca pe tine însuți”. Acest imperativ a fost îndelung studiat și împletit în firele gândirilor iscoditoare ale filosofilor, propovăduit dela înălțimea amvoanelor de preoți și înfăptuit de oameni; dar numai femeile l-au realizat din iubire.

În epoca medievală nu sunt rare matroanele cari îndulcesc suferințele celor stăpâniți de soții sau de părinții lor.

Domnița Rucsandra, din opera Alex. Lăpușeanu a lui Negruzzi, vine în genunchi să ceară soțului ei, cu lacrimi în ochi, încetarea persecuțiilor împotriva celor năpăstuiți. Și face acest lucru numai din milă și iubire pentru orfanii și văduvele rămase.

În timpurile noastre tot femeile au fost acelea cari au înființat o mulțime de societăți filantropice cu scopul de a ajuta mai ales, sau exclusiv lumea nevoiașă a orașelor.

Pentru cei în suferință dela sate a fost numai alinarea pe care o găsea la casa preotului. Dela acesta un sfat și dela preoteasă o mână de ajutor și o încurajare, căci înainte se respecta aproape cu strictețe o tradiție foarte bună în ceea ce privește căsătoria viitorului preot, care în majoritatea cazurilor își lua de soție tot o fată de preot. Aceasta ajuta fidel și tăcut pe soțul său în misiunea lui de toată ziua, câștigându-și acel nume frumos pe care îl rostea cu atât respect poporul, de „mama

preoteasă”, chiar când această mamă era de tot tânără.

Mai ales în clerul nostru de dincoace de munți tradiția aceasta a fost respectată cu mult rigorism, spre binele Bisericii în genere. Fetele preoților noștri din trecut erau crescute în acel mediu creștin, moral, cinstit, în miros de tămâie al bisericii, în mijlocul sătenilor, în ambianța satului, de unde lipsea numai în anii de pregătire școlară, și nu în mediul îndoinic al orașelor, nu în saloane de dans ori vieață romanțată.

Cu aerul acela de seriozitate, cumpănită în vorbă și faptă, cu îmbrăcămintea neprovocatoare, toate făceau să distingi pe fata de preot dintr'o mie. Obișnuită cu vieața din casa preotească, ea ducea bărbatului cea mai frumoasă zestre: un suflet nepătat și adânc înțelegător al misiunii preotești, al multor dureri ce le-a avut și le are și azi oricare preot. De aceea de despărțiri în familii preotești în trecut n'a fost niciodată vorba. Câte tragedii n'au văzut vechile noastre preotese, câte lacrimi n'au sdrobit! Când soții lor erau țarați prin temnițele ungurești, sau surghiuniți sub o formă ori alta, ele au rămas fidele la cămin, alături de copii, în mijlocul poporului cu sfatul, cu alinarea, cu bucățița de pâine la casa nevoiașului, ori cu luminărica în mână la căpătâiul mortului. Tăcute, fără a face atmosferă în jurul lor, cum le place a face femeilor, au fost prin urmare cel mai prețios auxiliar în sfânta și dumnezeiasca trudă a preotului. Părintele Agârbiceanu a prins în peana lui acest spirit de jertfă al preoteselor trecutului și de aceea o bună parte din nuvelțele sale sunt presărate cu chipuri de vrednice soții de preoți.

După războiul trecut, obiceiurile s'au schimbat și odată cu ele a început a se clătina și credința. Un simptom trist, căci în alte

vremi, după războaie se clădeau biserici, spre laudă și mulțumire lui Dumnezeu, pe când azi le părăsesc.

N'o să mă ocup eu de cauzele cari au dus la această stare, dar amintesc o altă cauză deși mică, dar destul de importantă. Fără su-părare, dar noi preoții ne-am început a alege de soții fete din medii sociale străine de preocupările cari ne așteaptă, înstrăinându-ne astfel și locuința pentru credincioșii, cari altădată se simțiau aici mai bine ca la ei acasă, și, odată cu aceasta și puterea noastră de influență a fost micșorată.

Nu e un roman „*In slujbă adevărată*“ a lui Potapenko, ci o dramă adevărată și dureroasă rezultată din conflictul sufletesc al preotului Chiril, care-și luase de soție o fată ce nu-i poate înțelege pe deplin avântul lui în misiunea în care își pusese tot sufletul. Pus de împrejurări să aleagă între familia lui și familia mare a satului, din această luptă învinge datoria care-l cheamă la sacrificiu și muncă, distrugându-și viața de om, căci soția neînțelegându-l își ia copilașul și îl părăsește.

În conferința avută cu protopopii la Centru, *Prea Sfințitul Episcop Veniamin* a emis o idee de o covârșitoare importanță: promovarea operelor de asistență socială în viața satelor prin ajutorul preotesei satului. E singura categorie de femeie din lume care poartă biblicul nume de preoteasă. Sfânt nume, dar și sfântă muncă. Astăzi se îndreaptă atâtea ape-luri către preoțime. Preotul satului are, în timpurile și vremurile prin cari trecem, atâtea de lucru. Soția lui să lase țigara din gură, să lase exagerările modei și aerul de saloane, să lase țopăiturile balurilor și să-și revină la rolul ei adevărat, căci altfel toată predica noastră de pe amvon, în care biciuim relele, sau cerem virtute, sacrificii și milostenie, se spulberă în vânt. Predicăm în pustiu, ba devenim și ridicoli, când în casa noastră nu punem rânduială.

Predici împotriva luxului, împotriva clevetirilor, împotriva avorturilor, despre milostenie, despre iubirea aproapelui, despre cercetarea bisericii, frate Părinte? Ai cules roada ostanelilor tale? Dacă da, atunci să ști că ai la spate un suport sigur, un auxiliar de mare preț, pe soția ta. Sau poate ai observat la credincioșii tăi surâsuri ironice sau cotiri cu înțelesuri în timp ce predicai, te-ai sbătut, te-ai sbuciumat, ai alergat cu timp și fără de timp să propovăduiești, să îndrepți și să alinezi și ai cules roada slabă, sau chiar de loc? Ți-au fost ostanelile zadarnice și cuvântul tău a că-

zut pe piatră? Nu căuta prea departe o bună parte de vină a nereușitei tale. E lângă tine.

De aceea soțiile noastre, pe lângă rolul de soții și de mame, să-l împlinească fără zăbavă și pe acela de preoteasă. E o misiune care se cere cinstită și reabilitată la faima frumoasă a trecutului. Înaintașele D-Voastre Doamnelor preotese Vă strigă din mormintele unde își dorm somnul: *faceți ce-am făcut noi*. Fiindu-ne nouă preoților de folos, sunteți satului de folos, sunteți Patriei folositoare.

Prea Sfințitul a deschis o rubrică însemnată în viața parohială și trebuie înțeleasă și împlinită cu râvnă porunca sa de Părinte.

Pr. D. V. Anuțoiu

Odinioară'n Școala Normală din Caransebeș.

*Mă uit prin sita vremii cu-atâția ani 'napoi,
Ce rând și ce viață, duceam la școală noi.*

*N'aveam prea multe studii și nici mulți profesori
Și altă rânduială, era la sărbători.*

*Când clopotul cel mare de Utrenie suna,
Credința și porunca pe toți ne aduna.*

*Cântam la strana dreaptă studenții „teologi“
La stânga, noi, mai umili, studenții „pedagogi“.*

*Veneau și profesorii, la spate ne stăteau,
Tipicul și cântarea cu grije le 'ndreptau.*

*Iar, când (la liturghie) primeam pe Arhiereu,
Părea că dela Ceruri coboară Dumnezeu.*

*Noi „ceata dascălească“ cu „popii“ la un loc,
Cântam a lui „Mărire“ cu limbile de foc.*

*Așa luam credință, tărie și puteri
Și-am dus mai mult în sate: Lumină dela Ceri.*

*Și cât a fost credința stăpână peste sat,
Era mai bună lumea și veacul mai bogat.*

*Mai multă omenie, supunere la legi,
Puteai și cu sătenii, ușor să te 'nțelegi.*

*Nălțați-vă cu duhul, păstorilor iubiți,
Biserica și școala din nou să le 'nfrățiți.*

*Că neamul nostru este al giei lucrător
Și'n toată vremea caută la Ceruri ajutor.*

*Iar calea cea mai bună, acum și pururea
Biserica și școala, la una ne-o pot da:*

*Preotul-învățătorul, să fie iar la noi
Ca Petru și cu Pavel, apostoli amândoi.*

G. B.

Problema culturală a vieții sătești.

E în obiceiul intelectualilor ca ori de câte ori discută asupra vre-unei chestiuni culturale în legătură cu satul românesc să ofteze; constatând cu durere că până acum de ridicarea culturală a sateanului nostru nu s'a ocupat nimeni și această neglijare se debitează de regulă pe seama politicianismului cu care se justifică totul, și criză economică și criză morală și neglijență culturală.

În realitate însă lucrurile nu stau tocmai atât de înduioșător; și aceasta o poate constata oricine caută să se documenteze pe teren, în mijlocul țărănimii, nu în discuțiile searbede depe bulevarde ori din reflexul marmorelor de cafenea.

Satul, peste vicisitudinile vremii și nervozitatea oamenilor, își păstrează tradiția morală și cultura sa cari trebuiesc toate respectate și stimulate, nicidecum schimbate ori neglijate.

Așa privită, fizionomia satului românesc enunță o gingășie de care nu se poate apropia oricine, căci cel mai bine intenționat, dar puțin cunoscător al sufletului țărănesc, mai mult poate strica decât folosi printr'o ingerință rău înțeleasă.

Astfel de compătimitori și binevoitori ai vieții sătești s'au arătat mulți și în forme variate, dar conduși de aceeași orbire a complexului vieții țărănești, n-au reușit decât să deruteze viața satului; căci ceice s'au pogorât vremelnice acolo pentru a-l lumina, au neglijat postamentul cultural local și s'au dedat jocului prometeic de a transporta cultura mahalalei la Stat. Satul nu poate nicicând împrumuta cultură orășenească care nici nu-i folosește și nici nu i se potrivește. Satul are nevoie de dezvoltare a culturii proprii care trebuie canalizată și sprijinită. Dar pentru aceasta cine se încumetă să dirijeze viața sătească, trebuie mai întâiu să învețe ceva dela sat, să trăiască în ambianța satului și să se identifice cu satul. Numai cine a făcut ucenicie la sat poate fi chemat la îndrumarea culturală a țărănimii și din căți s'au îndreptățit până acum la această, singură Fundația Culturală Regală „Regele Mihai I” s'a legitimat în toată competența sa, care a transformat satul în adevărat laborator, disecându-l, cunoscându-l și ajutându-l.

În aceste vremuri, când sufletul sateanului este stingherit și obosit, alături de Biserica neamului numai singură această instituție își revendică cu drept cuvânt paternitatea de îndrumare și control a vieții culturale sătești.

Pr. Ion Racoveanu.

Darul diavolului: cunoașterea.

II. Protopărinții noștri, Adam și Eva, nefiind încă „cunoscători”, nu puteau *judeca* bunătatea sau răutatea faptei, pe care ei ar fi comis-o călcând porunca dumnezeiască dată lor *nemijlocit și direct* [așa cum era raportul dela început dintre Adam și Dumnezeu]; această poruncă, deocamdată, ei o *trăiau sufletește*.

După ce s'au făcut „cunoscători”, legătura directă dintre Dumnezeu și om s'a desfăcut, Adam și Eva fiind împiedecați de a-L mai iubi pe Dumnezeu din toată nevinovăția inimei lor de teama [Fac., III, 10] provocată de *cunoașterea* răului făptuit.

Când ne reconstituim icoana desăvârșitei nemijlociri a legăturii dintre Dumnezeu și om, care era înainte de prefacerea omului în ființă „cunoscătoare”, și stricarea acestei nemijlociri prin apariția „cunoașterii” [având, ca însoțitori, judecata, cugetarea și rațiunea], mai este oare trebuință de un deosebit impuls pentru a spune, că prefacerea lăuntrului omenesc fiind înfăptuită ca o urmare a ascultării de îndemnul Sătanului, ceea ce a primit omul: cunoașterea, este un dar al diavolului, care, având în vedere caracterul ei diabolic, atunci când acționează, urmărește distrugerea și înstrăinarea sufletului omenesc de Dumnezeu?!

Că în adevăr, cunoașterea [și mijlocul ei preferat de a se manifesta, rațiunea] este o armă și un dar al diavolului îndreptat împotriva sufletelor noastre, arătăm mai jos.

III. Privind Biserica, instituită de Domnul nostru Iisus Hristos pentru mântuirea noastră, sare în ochi, că loviturile ce i s'au dat au fost aproape totdeauna argumentate rațional.

Amintească-și oricine, că inovațiile și apostaziile cari s'au succedat până în pragul secolului al XVIII-lea, au fost motivate pe raționamente. Dar inovatorii provocatori de sciziuni au uitat ceea ce și cel mai simplu țaran, sprijinit de trăirea nemijlocită a realității, o spune: mai mult poate unul singur și tare decât o ceată de mulți și slabi, cari luptă unul contra altuia.

Cine i-a auzit pe propagandiștii numeroaselor secte — răsărite ca ciupercile mai cu seamă după războiul din 1914—1918 — s'a putut convinge de caracterul raționalistic al argumentelor acestora, atunci când își apăra erezia. I se împotrivesc lățirii aberațiilor lor *sufletul* de o sănătate robustă al poporului, care nu prin raționare ci prin *trăirea* profundă a Atotputerniciei lui Dumnezeu este atras spre Biserică și slujitorii ei, preoții.

Să trecem însă, la raționalismul prin excelență: filosofia.

IV. Din punctul nostru de vedere, sunt două feluri de filosofii. Una, care la baza cercetărilor ei pune *trăirea* lumii, iar cealaltă este aceea care pornește dela *raționare*.

Poate că cei mai de seamă reprezentanți ai primei au fost eleații precreștini, cari au arătat că mișcarea unei săgeți nu se poate nici descrie nici demonstra pe cale pur rațională.

Ceialalți, începând cu Aristoteles, marchează tot atâtea etape dramatice ale înstrăinării sufletului de obârșia lui divină; dușmanii Mântuitorului cu raționamentele lor talmudic-rabinice, scolasticii certăreți din evul mediu, urmași de raționaliștii Cartesius, Kant, Schopenhauer, Hegel și materialiștii de ultimă oră Marx și Engels cu practicienii teoriilor lor, bolșevicii, comuniștii, nihilisții și ceialalți urmași ai lor întru bezbojnicie raționalistă.

Tendința ce-o putem urmări dela Aristoteles până la atei de azi, o înțelegem dacă ne gândim că odată cu decretarea [la început neconștientă] a rațiunii de unică stăpână a lăuntrului omenesc și prin suprapunerea ei asupra sufletului, încătușat și înăbușit de ea, omul este înlăturat dela trăirea dumnezeiescului lumii.

De aceea, contra convingerilor raționale ateiste nu au putere convingătoare argumentele raționale teiste, căci împotriva rațiunii ca armă a diavolului nu putem lupta cu însăși produsele ei [concluziile logico-silogistice contrarii] ci numai prin atragerea spre *trăirea* dumnezeiescului lumii. De exemplu: „Cogito ergo sum“ își pierde mult trâmbișata valabilitate arătând, că cufundat în ascultarea cutremurătoarei simfonii Nr. 5 a lui Ludwig van Beethoven, deși *nu cugeți*, totuși *exiști*, ba mai mult chiar, *trăiești* din plin tragicul sortii omenești.

*

Astăzi, poate mai mult ca oricând, raționalizarea și paralel cu aceasta adâncirea prăpastiei dintre om și Dumnezeu e ajunsă la culme. De aceea nu sunt lipsite de actualitate cuvintele lui David Hume, un mare cercetător al intelectului omenesc:

„Cuprinși de aceste principii, examinând bibliotecile, cât de mult ar trebui să înlăturăm. Căci luând în mână o carte de metafizică... ar trebui să ne întrebăm: cuprinde ea discuții despre realitate și existență? Nu!... În cazul acesta să o aruncăm în foc, căci nu poate cuprinde decât amăgiri sofisticale!“

(Stărușit)

L. D.

Adunarea eparhială

a eparhiei ort. rom. a Caransebeșului, perioada XXIII, sesiunea III-a, convocată la Caransebeș, pe Duminica Samaritanilor, în 3 Mai 1942.

Ședința II-a

ținută Duminică în 3 Mai 1942, la orele 5 p. m.

Președinte: P. S. Sa Episcopul Veniamin Nistor.
Secretar: Nicolae Cornean.

10. Se citește protocolul ședinței prime și Se verifică.

11. Raportorul Comisiei bisericești, prot. Virgil Musta face o introducere în legătură cu însemnătatea vieții creștine, care mai ales astăzi trebuie adâncită și nu trăită numai la suprafață, apoi La propunerea Comisiunii:

Raportul fiind tipărit și distribuit, se consideră citit.

Raportul se ia în general la cunoștință și se alătură la procesul-verbal sub litera C.

În special:

I. Referitor la expediția misionară a Episcopatului Mitropoliei noastre în Basarabia și Transnistria.

La propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială luând cunoștință și apreciind după cuviință expediția misionară a Episcopatului Mitropoliei noastre în Basarabia și Transnistria, își exprimă admirația și recunoștința sa I. P. S. S. Arhiepiscopului și Mitropolitului Nicolae pentru a fi inițiat această misionadă și P. S. Chiriarhi ai Mitropoliei noastre pentru a fi fost cei dintâi pioneri ai înfrățirii noastre întru ortodoxia străbună cu frații noștri de același neam și sânge din cele două provincii desrobite.

Apoi, fericită a constata că și sf. noastră Episcopie și-a avut partea sa de muncă de refacere spirituală tradițională a vieții obștești din acele provincii, Adunarea eparhială exprimă mulțumiri recunoscătoare P. S. S. Episcopului Veniamin și celor zece preoți însoțitori ai săi din eparhie, pentru râvna și zelul ce l-au depus ca niște adevărați apostoli timp de aproape o lună de zile întru munca de a chema la sânul Bisericii și al Neamului pe cei cari mai bine de 20 ani au stat în întunecul iadului bolșevic.

II. Referitor la viața religioasă-morală a popoului credincios și activitatea misionară și pastorală a preoșimii:

Dr. T. Popovici cere lămuriri la hotărârea din anul trecut, luată la propunerea membrului Gh. Cotoșman, de a se publica o lege cu articol unic oprind trecerile dela ortodoxie.

După ce bap-tismul are legături constatate cu comunismul, își arată nedumerirea față de tolerarea bap-tismului la noi în țară.

Deasemenea se arată nedumerit, că în Caransebeș

uniții refugiați își oficiază slujbele și își țin serviciile religioase în biserica romano-catolică, alături de străini. Când nu erau aici români refugiați, uniții veneau cu frații lor la biserica ortodoxă.

Const. Arcan arată că baptilștii eludează legile privitoare la apărarea Țării, obținând dispense pe nedrept.

Constată lipsa de preoți și de preoți-catiheti în parohiile din Valea-Dunării.

Membrii B. Barbu, V. Iovița și Dr. A. Mihaescu, iau cuvântul în legătură cu presupuse nereguli la parohia Dragomirești, iar Dr. N. Domăneanțu în legătură cu întregirea parohiilor din Caransebeș;

Prezidiul dând toate lămuririle în legătură cu chestiunile ridicate;

La propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială ia act cu mângâiere sufletească de sporirea vieții creștinești în rândurile poporului credincios și apreciază cu recunoștință activitatea pastorală și misionară a preoțimei eparhiale, de altă parte, văzând pastoralele și circularele P. S. S. Episcopului nostru Veniamin și pe cele ale Consiliului eparhial, apreciază cu mulțumită munca ce a depus-o întru îndrumarea activității preoțimei și mai ales întru intensificarea acestei activități în conferințe preoțești și în cercuri religioase în cadrele Asociației Clerului „Andrei Șaguna“.

III. Referitor la apostolatul laic.

Prof. R. G. Ancușa constată că împlinind Dr. Petru Corneanu 50 ani ca membru al Adunării eparhiale, D-Sa este un pilduitor și grăitor exemplu de armonioasă colaborare a mirenilor noștri cu clerul.

P. S. Episcop Veniamin e bucuros că s'a suleat acest fapt. În trecut în sânul Adunărilor eparhiale s'au luat măsurile pentru apărarea Bisericii și a neamului românesc. Membrii tineri să se inspire din stăruința demnă de laudă a membrilor mai vechi. Li face urări de viață îndelungată spre binele Bisericii și al Neamului.

Dr. Petru Corneanu mulțumind pentru cuvintele adresate și urările făcute, răspunde că în toți cei 50 de ani și-a făcut numai datoria, iar împlinirea datoriei i-a dat cea mai mare satisfacție.

Romulus Boldea arată că F. O. R.-ul a activat în unele părți, de pildă în Logoj, astăzi activează mai spornic alte societăți, ca: Crucea Roșie, Darul Ostasului, etc.

La propunerea Comisiunii:

Convinsă fiind că pulsarea mai intensă a vieții religioase și a sentimentului religios în toți fiii neamului nu se poate face decât cu colaborarea armonioasă dintre cler și mireni și mai ales prin pilda intelectualilor, Adunarea eparhială află că este de dorit, ba chiar imperios necesar, ca să se intensifice activitatea tuturor societăților religioase, în deosebi a Oastei Domnului și a Frăției Ortodoxe Române.

IV. Referitor la dotațiunea clerului și nouile sporuri bugetare.

La propunerea Comisiunii:

Sporurile și îmbunătățirile acordate pe seama Bisericii și a slujitorilor ei în cursul

anului 1941 și prin Bugetul anului 1942—1943, deși nu prezintă satisfacerea tuturor doleanțelor juste ale Bisericii, sunt totuși un început de un tratament mai echitabil față de slujitorii altarului și un început de înțelegere mai înaltă a rosturilor Bisericii ortodoxe române.

De aceea Adunarea eparhială exprimă recunoscătoare mulțumiri d-lui Ministru al Culturii Naționale și Cultelor, prof. Ioan Petrovici și d-lui Secretar general al Ministerului Cultelor, prof. Aurel Popa, cari au arătat o deosebită înțelegere și solitudine față de Biserica ortodoxă română și slujitorii ei, și roagă a fi cu aceeași bunăvoință și solitudine și în viitor.

V. Referitor la activitatea secției administrative-bisericești.

La propunerea Comisiunii:

Adunarea eparhială apreciază cu laudă activitatea secției administrative-bisericești, precum și strădanile acesteia întru intensificarea, direcționarea și coordonarea activității pastorale, misionare și culturale a preoțimei.

Luând act cu aprobare de înflințarea fondului pentru tipărirea de cărți religioase și a fondului pentru propaganda culturală și religioasă, exprimă mulțumiri societăților și instituțiilor cari au arătat înțelegere față de nevoile eparhiei și s'au grăbit să o ajute în scopurile ei misionare și de propagandă, acordându-i subvenții sau ajutoare. Astfel exprimă mulțumiri:

a) Societății „Uzinele de Fier și Domeniile din Reșița“ pentru subvenția anuală de 50.000 Lei.

b) Societății „Uzinele Metalurgice Titan-Nădrag-Călan“ pentru subvenția anuală de 50.000 Lei.

c) Comunității de Avere a fostului Regiment confinar româno-bănățan din Caransebeș, pentru ajutorul de 100.000 Lei.

VI. Referitor la mișcarea populației.

La propunerea Comisiunii:

Datele arătate în capitolul VI continuă să confirme că situația tristă a depopulării Banatului se menține și progresează mereu, și deși Consiliul eparhial și Chiri-arhul mereu s'au sesizat de această chestiune și în repetate rânduri au dat dispoziții ca preoțimea să fie cu toată atențiunea la lupta pentru stărpirea conviețuirilor nebinecuvântate de Biserică și la conviețuirile nelegiuite dintre minori, Adunarea eparhială invită din nou Consiliul eparhial ca să intervină la Sf. Sinod și la Ministerul de Justiție, precum și la cel de Interne pentru aplicarea severă a dispozițiilor Codului Civil privitoare la conviețuirile nelegiuite și la minori, pentru sistarea dispenselor de vârstă și eventual majorarea limitei de vârstă pentru motive de eugenie, pentru Banat, precum și pentru aplicarea obligativității căsătoriei religioase.

VII. Referitor la comunele bisericesti, parohiile și persoanele preoțesti.

La propunerea Comisiunii:

Consiliul eparhial se invită să ia dispozițiuni cât mai urgente pentru repararea bisericilor care sunt în stare slabă.

Adunarea eparhială încrestează cu laudă râvna depusă de familia preotului Iulian Bălăngeanu din Măguri, în jurul zidirii bisericii de acolo și exprimă mulțumiri avocatului Dr. Traian Bălăngianu pentru ajutorul de 300.000 Lei ce l-a dat pentru zidirea și înzestrarea acestui sfânt lăcaș dumnezeesc.

VIII, IX, X. Referitori la mănăstiri, numărul parohiilor reduse și agendele oficiilor protopopești,

Se iau la cunoștință.

XI. Referitor la agendele secției administrative-bisericesti.

La propunerea Comisiunii:

Constatănd că agendele secției administrative-bisericesti s'au înmulțit și ca număr și ca însemnătate, și considerând că un singur om ori câtă voință și putere de muncă ar avea, nu poate face față, singur tuturor agendelor dela această secție, Adunarea eparhială invită Consiliul eparhial ca să aplece modalitatea înființării, respective reactivării postului de al doilea consilier referent din mijloacele eparhiei, chiar cu jertfe din partea acesteia.

XII. Referitor la Academia teologică.

La propunerea Comisiunii:

Adunarea ia act cu plăcere de condițiunile mai bune sub toate raporturile ce s'a creiat la Academia teologică. De altă parte își exprimă mulțumirea și satisfacția de a fi putut constata că preocupările științifice și culturale ale profesorilor și vieța spirituală dela Academia teologică continuă a se pronunța și intensifica tot mai mult.

Totodată invită Consiliul eparhial să aplece posibilitatea de a conferi burse nu numai pentru studenții dela Academia teologică, ci și pentru absolvenții Academiei cari doresc să-și continue studiile la Universitate, fie la noi, fie în străinătate, pentru ca astfel să se poată asigura sucrescența la eventualele vacanțe dela Academia teologică și la administrația centrală a eparhiei.

XIII și XIV. Referitor la examenul de calificățiune preoțească și referitor la hirotoniri și hirotesiri,

Se iau la cunoștință.

XV. Referitor la preoții pensionați.

La propunerea Comisiunii:

Preoților pensionați în cursul anului 1941, Adunarea eparhială le exprimă recunoștință pentru munca ce au depus-o în via Domnului și îi însoțește cu toată dragostea sa și în situația de odihnă pe care au binemeritat-o.

(Urmează)

Ș T I R I

La telegramele pe care Prea Sfințitul nostru Episcop Veniamin le-a trimis din sânul Adunării eparhiale, s'a mai primit următoarea telegramă răspuns:

PREA SFINȚIEI SALE

VENIAMIN EPISCOP

Mulțumesc din suflet Prea Sfinției Voastre pentru simțemintele exprimate în numele Clerului și poporului din Eparhie cu ocazia Adunării eparhiale.

Mareșal ANTONESCU

10 Mai și Ziua Eroilor în Caransebeș. Cele două mari sărbători ale neamului ne-au smuls din vălmășagul frământărilor de toată ziua, ancorându-ne în permanentele glorioase, cari singure dau înțeles trecerii noastre prin această lume. Zece Mai, buchet de eroice afirmări românești, străjuește cu credință candela aprinsă a vitejiei, a spiritului de jertfă... Zece Mai, scânteiere de energie neadormită, ne luminează drumul măreț al gloriei, al vecinicii românești... Rugăciunea duioasă a P. S. nostru Episcop Veniamin la Tedeumul pe care l-a oficiat în catedrală împreună cu soborul de preoți, și căreia îi răspundea fanfara militară, aduceau aminte că neamul nostru s'a izbăvit prin Cruce și prin sabie de mulțimea vrăjmașilor, că el credea într'un ideal înalt pentru care luptă, că întreaga lui existență este o aprigă luptă. Duminecă am auzit și predica pâr. T. Dobromirescu despre vindecarea minunată a orbului. Orbi sau orbii de am fi, noi românii credem în lumina lui Hristos și așteptăm ca și în viitor să ne lumineze vieța... După sf. liturgie a urmat defilarea școlărilor, a unităților premilitare și a armatei. Seara s'a făcut retragere cu torțe, iar mai apoi soldații au încins o mare horă românească în piață.

Joi fiind sărbătoarea Înălțării Domnului, s'a serbat amintirea eroilor. La orele 10:30 procesiunea a pornit dela Catedrală la cimitirul eroilor. Acolo comandantul Garnizoanei, maior F. Daia a rostit o impresionantă cuvântare despre mărețul spirit de jertfă al ostașului român. El moare senin pentru că are credință în înviere... La procesiune a participat și Prea Sfințitul Episcop Veniamin, autoritățile civile și militare, popor mult și tinerime școlară împreună cu soldați. După amiază s'a organizat o serbare la care au dat concurs toate școalele și corurile din oraș. Pâr. I. Firca a rostit un mișcător cuvânt în memoria eroilor. Seara s'a făcut retragere cu torțe.

Congres bisericesc în Transnistria. În 8 Mai a. c. s'a ținut în Tiraspol cel dintâu congres al protopopilor din cele 13 județe ale Transnistriei. Congresul a fost prezidat de I. P. C. Sa Arhim. Dr. Iuliu Scriban șeful misiunii religioase ortodoxe de acolo. Desigur congresul s'a ocupat de complexul de probleme ce se pun Bisericii ortodoxe în ogorul răvășit al sufletelor pioase de dincolo de Nistru.

Sedință literară s'a ținut eri în 16 Mai a. c. în orașul nostru. Sub patronajul P. S. S. Episcopului Veniamin și a d-lui Dr. Isac Rădulescu, primarul orașu-

lui, ședința a fost onorată de scriitorii români I. Minulescu, D. Iov, Al. Cazaban și I. Andrei, cari au cetit și recitat din valoroasele lor lucrări literare.

Sfințire de troiță în Ferdinand. La 10 Mai, odată cu serbarea zilei s'a sfințit troița ridicată la inițiativa preotului I. Racoveanu, cu concursul inimoșilor credincioși și cu munificența d-lui ing. C. Orghidan, administratorul delegat al societății metalurgice Titan-Nadrag-Călan. Sfințirea troiței, la care s'a eșit cu o impunătoare litie, a însemnat un prilej de frumoasă afirmare românească și creștinească în acest însemnat centru muncitoresc.

† **Preotul Ioan Goanță din Șopotul-nou** a trecut la vecinică odihnă în ziua de 9 Mai, iar în 10 Mai a fost prohodit și înmormântat de zece preoți în comuna Bozovici. Răposatul a funcționat întâi ca învățător, suferind șicane dela stăpânitorii de eri, cari în cele din urmă l-au pensionat. Acum 30 de ani a fost hirotonit preot servind altarul timp de aproape 30 de ani cu credință și devotament.

Dumnezeu să odihneasă pe adormitul robul Său în pace, dându-i lui fericire vecinică, iar familia să o mângâie cu adâncă Lui iubire de oameni!

Note oficiale

Nr. 2736 Bs. 1942.

Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor cu adresa Nr. 4913/1942 din 29 Aprilie a. c. ne comunică următoarele:

Având în vedere că mulți preoți se adresează autorităților pentru interese personale în numele parohiilor, pentru a nu aplica timbrele legale, ce este oprit de lege, avem onoare a vă ruga să binevoiiți a pune în vedere tuturor preoților din cuprinsul acelei Eparhii să nu facă uz de acest procedeu interzis, pentru a se evita aplicarea asprelor sancțiuni prevăzute de lege.

Ceeace se comunică Cuc. preoți și P. Cuc. Protopopi spre strictă conformare.

Caransebeș la 8 Mai 1942.

Episcop:

† **VENIAMIN**

Secretar eparhial:

Pr. Petru Toma

Nr. 2872 E. S. 1942.

În Monitorul Oficial Nr. 99 din 30 Aprilie a. c. art. 16 p. 4 se cuprind noile dispozițiuni cuprinse în Legea Timbrului și a Impozitului pe acte și fapte juridice, în care se prevede că impunerea cu impozit de echivalent a imobilelor parohiale se face începând cu exercițiul financiar 1942/43 în modul următor:

1. Imobilele parohiale rurale se impun cu impozit de echivalent 0,25% numai pentru diferențe care depășesc suma de 2.000.000 (două milioane) Lei.

2. Imobilele parohiilor urbane se impun cu impozit de echivalent de 0,25 numai pentru diferența care depășește suma de 5.000.000 (cinci milioane) Lei.

Normele de evaluare a imobilelor sunt cele prevăzute la Art. 40 lit. C.

Se atrage atențiunea tuturor conducătorilor oficiilor noastre parohiale și protopresbiterale că în suma de 2.000.000 Lei în parohiile urbane, nu intră în această evaluare sfintele lăcașuri ale bisericilor noastre.

Se mai atrage atențiunea că nici sesiunile parohiale, cantonale și bisericesti, ce le-au primit parohiile prin reforma agrară al căror drept de proprietate este al Statului, sunt scutite de impozitul de echivalent.

Caransebeș, la 11 Maiu 1942.

Episcop:

† **VENIAMIN**

Secretar eparhial

Pr. Petru Toma

TRIBUNALUL CARANSEBEȘ ca instanță pentru firmele de comerț.

Nr. F. soc. 14

DECIZIUNE.

Având în vedere cererea înregistrată la acest Tribunal sub Nr. 3703 din 1942 înaintată de Prima cassă de păstrare din Caransebeș s. p. a. în lichidare, împreună cu un exemplar al procesului verbal încheiat asupra adunării generale ordinare din 5 Mai 1942, care a aprobat bilanțul societății încheiat pe data de 31 Decembrie 1941, din care rezultă că activitatea societății pe anul 1941 s'a soldat cu pierdere de Lei 548.214, împreună cu raportul pierderilor din anii precedenți Lei 4.326.709, dându-se descărcare lichidatorului Leo Demetrovici și Consiliului de Cenzori.

Văzând și dispozițiunile art. 30 din legea pentru reglementarea comerțului de bancă,

DISPUNEM:

Se restituie două copii a menționatului Bilanț cu îndrumarea de a se publica în Monitorul Oficial și Buletinul Oficial Bancar făcând dovada publicării acestei instanțe.

Data în Camera de Consiliu, astăzi 13 Mai 1942.

Președinte: ss. PETRE POPOVICI Acesor: ss. TITU MOTENTAN
Grefier: ss. IOAN J. SUTA

GREFA TRIBUNALULUI CARANSEBEȘ

Copia aceasta fiind conformă cu originalul se legalizează de noi. Grefier: ss. Indescifrabil

Prima cassă de păstrare din Caransebeș societate pe acții în lichidare.

Capital vărsat Lei 5.000.000. Înscrisă în Registrul Bancar
Nr. 7 din 9 XI 1934.

EXTRAS

de pe Procesul Verbal al Adunării Generale Ordinare
din 5 Mai 1942.

Președinte: Dr. Dragu Gheorghe, scrutatori: Dr. Domăneanțiu Nicolae, Bastius Eduard, secretar: Krammer Ernest.
Adunarea Generală Ordinară constituită conform statutelor și legii bancare:

1. În unanimitate aprobă darea de seamă a lichidatorului și raportul Consiliului de Cenzori precum și Bilanțul și Contul de profit și pierdere pe anul 1941.

2. Dă descărcarea Lichidatorului și Consiliului de Cenzori de gestiunea lor pe exercițiul anului 1941.

3. Alege în Consiliul de Cenzori pe timp de un an pe d-nii: Enric Finz, Alfred Rezacs, Mayer Ioan, iar ca supleanți pe d-nii: Azzola Bruno, Căpușa Eftimie și Metode Jompan.

Președinte: ss. Dr. GHEORGHE DRAGU Secretar: ss. ERNEST
KRAMMER Scrutatori: ss. Dr. DOMĂNEANȚIU NICOLAE,
ss. EDUARD BASTIUS.

GREFA TRIBUNALULUI CARANSEBES

Se certifică exactitatea prezentului extras cu originalul depus la acest Tribunal sub Nr. 3703 din 13 Mai 1942, a cărui publicare în Foaia Diecezană s'a ordonat prin jurnalul din 13 Mai 1942 al Tribunalului Caransebeș.

Caransebeș, la 5 Mai 1942.

Grefier: ss. IOAN I. SUTA

Prima cassă de păstrare din Caransebeș societate pe acții în lichidare Caransebeș.

Capital vărsat Lei 5,000.000.

Înscris în registrul bancar Nr. 7 din 9 XI, 1934.

Bilanțul încheiat per 31 Decembrie 1941 și aprobat de adunarea generală ordinară ținută la 5 Mai 1942.

ACTIV			PASIV		
Casa:			Capital social:		5,000.000
Numerar efectiv	1,172.742		Depuneri spre fructificare:		
Disponibil la C. E. C.	1.710	1,174.452	Din țară: Depuneri noi:		
Disponibil la bănci:			pe termen		
In țară		52.005	La purtător sau nominative, dar		
Debitori:			plătibile la purtător		4,025.392
Din țară			Creditori:		
Debit. garanți cu garanții div.		4,857.500	Din țară		
Conturi diverse debitoare		29.508	Creditori reduși, rate întârziate	386.350	
Pierderi:			Creditori nereduși noi	251.812	638.162
Report din anii precedenți	3,778.495		Angajamente de reescont:		
Report din anul curent	548.214	4,326.709	In țară		
			La alte bănci		100.505
			Conturi diverse creditoare		676.115
		10,440.174			10,440.174

Conturi de ordine:

Cauțiuni statutare		50.000	Deponenți de cauțiuni statutare		50.000
Debitori pt. aval și scrisori de			Creditori pt. aval și garanții date		
garanție date de bancă:			de bancă:		
In țară		563.738	In țară		563.738
Efecte comerciale în gaj:			Deponenți de efecte comerciale		
In portofoliu		228.447	în gaj		228.447
Cambii de circulațiune:			Deponenți de cambii de circu-		
In portofoliu		12,383.075	lațiune		12,383.075
Efecte spre încasare:			Remitenți de efecte spre încas.		123.800
In portofoliu		123.800	Deponenți de ipoteci, cesiuni,		
Ipoteci, cesiuni, mărfuri în gaj			mărfuri în gaj și garanții div.		13,553.696
și garanții diverse:			Deponenți de titluri în gaj		135.488
In portofoliu		13,553.696	Deponenți de titluri și alte va-		
Titluri în gaj:			luri în păstrare:		
In portofoliu		135.488	Din țară		889.974
Depozite de titluri și alte valori			Creditori pentru titluri împrumu-		
în păstrare		889.974	mutate		47.000
Debitori de titluri împrumutate .		47.000			
		27,975.218			27,975.218

DEBIT

Contul Profit și Pierdere

CREDIT

Cheltuieli de administrație:			Dobânzi încasate:		
Salarii și indemnizații	602.676		Dela debitori		261.838
Diverse	144.827	747.503	Comisioane încasate		74.560
Impozite și taxe		107.904	Venitul imobilelor		1.800
Dobânzi plătite la depuneri	156.209		Beneficii diverse		6.151
Dobânzi plătite la alți creditori	3.783	159.992	Incasări din creanțe amortizate .		134.178
Comisioane plătite		11.342	Pierderi: Report din anii preced.	3,778.495	
Pierdere report. din anii preced.		3,778.495	Din anul curent	548.214	4,326.709
		4,805.236			4,805.236

Caransebeș, la 31 Decembrie 1941.

LICHIDATORII.

Verificat și găsit în conformitate cu codul de comerț și legea pentru organizarea comerțului de bancă.

CONSILIUL DE CENZORI.